TÜRKİYE KOMÜNİST PARTİSİ-MARKSİST LENİNİST
KOMÜNİST KADINLAR BİRLİĞİ
PROGRAM VE TÜZÜK
(2024)

Parti Yayınları
www.tkpml.com

A- Ataerkinin Sınıfsal Kökleri

1- Kadın ve erkek cinsiyetleri arasında, kadın aleyhine gerçekleşen cinsiyet sorunu, ilk ezen-ezilen çelişkisidir ve özel mülkiyetin ortaya çıktığı koşullarda belli üretim ilişkilerinin ürünü olarak doğmuştur. Kadın cinsiyetinin ikincil konuma düşmesinin kökeni ilkel komünal toplumun son evrelerine rastlar.

2- Özel mülkiyetin ve sınıfların olmadığı, analık hukukunun geçerli olduğu ilkel komünal toplumda toplumsal eşitsizlik olmadığı gibi, cinsiyet eşitsizliğinden de bahsedilemez. Yani kadının ekonomik ve toplumsal konumu, insanın doğasıyla ilgili değildir, tarihsel bir sürece dairdir.

3- Artı-ürünün ve üretim aletlerinin erkeğin elinde toplanmaya başlaması ve özel mülkiyetin ortaya çıkışıyla birlikte kadının tarihsel yenilgisi de başlamıştır. Bunun somut karşılığı ise heteroseksüel tek eşli ailenin ortaya çıkışı ile analık hukukunun sona ermesi ve ataerkil toplumsal yapının ortaya çıkışıdır. Bu yapının temelleri kadının, önce iktisadi alanda, sonrasında buna paralel olarak da toplum ve aile içinde adım adım konumunu kaybederek köleleşmesinde yatmaktadır.

4- Bu tarihsel süreç, her cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğinden kadınlar başta olmak üzere adım adım erkeklerin de ezildikleri bir toplum yapısına evrilmiştir. Ataerkiyle birlikte zamanla toplumun yalnızca iki farklı cinsiyet kimliğinden ve bu cinsiyetlerin birbiriyle karşılıklı ilişkisinden ibaret olduğunu varsayan heteroseksizm oluşmuş ve gelişmiştir.

5- Özel mülkiyetin ve sınıfların ortaya çıkışı, sadece kadın cinsiyetinin değil, üretim araçlarından mahrum bırakılan kadın-erkek tüm toplumun köleleşmesini doğurmuştur. Ancak kadının, sınıfsal-cinsel ve toplumsal olarak da erkek karşısındaki "ezilen" durumu, aynı zamanda kadın-erkek çelişkisini ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle, "kadın-erkek ilişkisinde kadın proleteri, erkek burjuvaziyi temsil etmektedir."

6- Ataerkil sistem, toplumun en küçük hücresi olan aileden devlete uzanan ve tüm toplumsal düzenlemelerde kendini yeniden üreten, kadını emeği ve bedeniyle baskı altına almayı-denetlemeyi içeren zihniyet ve ilişkiler bütünüdür. Bu yapının korunması, baskı-zor ve şiddet araçlarının dışında, kadın ve erkeklerin sistemin ideolojik aygıtları tarafından üretilen rızası ile de sağlanmaktadır.

7- Ataerkil sistem, günümüze değin büyük değişimler göstermiş olmakla birlikte özü-temeli aynı kalmış ve kadının ezilmesinin ve baskı altına alınmasının başat unsuru olarak sömürücü sistemlerle iç içe girerek bu sistemlerin temellerinden biri olagelmiştir.

8- Sınıflı toplumlar, ataerki üzerinde yükseldiği gibi ataerkil ilişkilerle karmaşık ve köklü bağlar kurarak bu ilişkileri derinleştirmektedir. Bu nedenle, kadının nihai kurtuluşu özel mülkiyete dayalı sınıflı toplumun ve onun baskı aracı olan devletin tamamen ortadan kaldırılmasıyla mümkün olacaktır.

9- Ataerki ve heteroseksizmin nihai çözümünün komünizmde olması, bu soruna ilişkin bugünden ve Demokratik Halk İktidarı ile sosyalizm sürecinde mücadele yürütülmeyeceği anlamına gelmemektedir. Aksine ataerkil-heteroseksist sistemin ürettiği rızaya dayalı ve tüm kadın ve erkekleri kapsayan şekillenişin ortadan kaldırılması için kadın ve LGBTİ+ mücadelesinin komünizme kadar kesintisiz bir

şekilde yürütülmesi şarttır.

10- Ataerkil sistemin, kadının emeği-bedeni ve kimliği üzerindeki tahakkümünü süreklileştirmesinin araçlarından biri de toplumsal cinsiyet rolleridir. Toplumsal cinsiyet, biyolojik cinsiyetten farklı olarak cinsiyetlere toplumsal olarak atanan roller olarak tanımlanır ve egemen sınıfların ihtiyaçları doğrultusunda düzenlenir. Toplumsal cinsiyet rollerine karşı mücadele, kadınların kurtuluş mücadelesinin çok önemli bir parçasıdır.

11- Aynı şekilde kadın-erkek eşitliği, kadın özgürlük mücadelesinin önemli taleplerinden biri olmakla birlikte, kadının nihai kurtuluşu ve özgürlüğünün temeli sadece bu eşitliğe indirgenemez.

B- Özerk Kadın Örgütlenmesinin Kuruluş Amaçları

12- Sınıf mücadelesinden kopuk, bağımsız bir örgütlenme ve mücadele, kadın ve LGBTİ+lar lehine kazanımlar elde etse dahi nihai kurtuluşu sağlayamaz. Bu nedenle gerçek kurtuluşun adresi, komünist parti önderliğinde Demokratik Halk Devrimi ve sınırların-sınıfların-sömürünün-cinsiyet eşitsizliklerinin olmadığı komünizm mücadelesidir.

13- Özel mülkiyetin ortaya çıkışından bu yana cinsel-sınıfsal ve toplumsal olarak ezilen ve ikinci konuma itilen, toplumsal cinsiyet rolleri tarafından dünyası iş-ev ve aileyle sınırlandırılan kadının sınıf mücadelesinde yer almalarını sağlamak için özel-özgün çalışmalar yapmak şarttır. Bu da özerk bir kadın örgütlenmesinin yaratılmasıyla mümkündür.

14- Komünistler, yeni toplumun tüm ilişki ve değerlerini, bugünden kendi bünyelerinde yaratıp tüm topluma taşıyabilecek tarzda bir örgütlenme oluşturabildikleri oranda sorunları çözebilir. Komünist parti içindeki özerk kadın örgütü KKB; kadınların parti içindeki varlığının ve kadın-erkek eşitliğinin garantisidir.

15- Komünist Parti içinde örgütlenen kadınların, parti işleyişi içinde daha ileri sorumluluklar alması için özel politikalara, uygulamalara vb. ihtiyaç vardır. Örgütlenmek ve komünizm mücadelesine katılmak için binlerce nedeni bulunan kadınların, bu mücadeleye katılımının düşüklüğünün yanı sıra, örgütlendikten sonra da ileri düzeylerde sorumluluklar almak konusundaki atıllığı bir gerçekliktir. Bu gerçekliği tersine çevirebilmek için, bağlı olduğu komünist partinin ideolojik ve politik çizgisi doğrultusunda kararlarını kendisinin alabildiği, politika yapabildiği, yönetmeyi öğrendiği özerk örgütlenme, kadınlar için aynı zamanda bir kadro okuludur.

C- Komünist Kadınlar Birliği'nin Niteliği

16- KKB; TKP-ML'nin siyasi-ideolojik önderliği altında, örgütsel özerkliği olan; Türk, Kürt çeşitli milliyet, azınlık ve inançlardan, her cinsiyet kimliği ve cinsel yönelimden emekçi kadınların öncü örgütüdür.

17- KKB; ataerkinin bütün olarak ortadan kaldırılacağı sınırsız-sınıfsız-sömürüsüz-cinsiyet eşitsizliğinin ve heteroseksizmin olmadığı bir dünya için verdiği mücadelede Marksizm-Leninizm-Maoizm'i bütün politika ve eylemlerine yön veren bilimsel yöntem olarak kabul eder.

18- KKB; gönüllü birliğe dayanan, kendi içinde Demokratik Merkeziyetçilik esaslarına göre işleyen ve tüm üyeleri için geçerli olan bilinçli bir disipline sahip komünist kadın örgütüdür. Örgütsel birliğinin pekişmesi için iki çizgi mücadelesi anlayışına göre hareket eder. Eleştiri-özeleştiri mekanizmasını gelişmesinin en gerekli şartlarından biri olarak görür. MLM ilkeleri temelinde irade ve eylem birliğinden doğan gücünü zayıflatan hizipçiliğe ve tasfiyeciliğe karşı mücadele yürütür.

19- KKB; doğrudan kendisinde örgütlü olmayan kadınların da fikrini ve iradesini özgürlük mücadelesine yansıtmak için uygun yöntemleri geliştirir.

20- KKB; nihai hedefe giden yolda Demokratik Halk Devrimi mücadelesini savunur.

21- KKB; proleter enternasyonalist bir örgütlenmedir.

22- KKB; reformlar için mücadeleyi yadsımaz, demokratik hakların genişletilmesi için mücadele eder. Ancak demokratik hakları ve reformları iktidar mücadelesine tabi kılarak ele alır ve anti-MLM akımlara karşı mücadele eder.

23- KKB; kadın ve LGBTİ+lara yönelik her türlü şiddete karşıdır. Psikolojik ve cinsel şiddet durumunda "Beyan esastır, aksini ispat yükümlülüğü faile aittir" ilkesini savunur ve uygular.

24- KKB; kadın ve LGBTİ+ların kendilerini korumak için özsavunma hakkını savunur. Kadının, ataerkil sistem karşısında en büyük, en etkin özsavunma aracının bilinç ve örgütlülük olduğunu kabul eder.

D- Komünist Kadınlar Birliği'nin Görev ve Sorumlulukları

25- Devrimden doğrudan çıkarı olan her cinsiyet kimliği ve cinsel yönelimden işçi-emekçi kadınların çifte sömürüsünün nedeninin bir bütün kapitalist-emperyalist sistem olduğuna, aynı zamanda ataerkil olan bu sistemden kurtuluşunun ancak komünizmle mümkün olduğuna dair ajitasyon/propaganda ve örgütlenme çalışması yapmak.

26- Kadın ve LGBTİ+ kitlelerini sadece cinsiyet mücadelesi temelinde değil, Demokratik Halk Devrimi programı çerçevesinde örgütlemek, savaştırmak.

27- Geniş işçi-emekçi kadın kitlelerine ulaşmak amacıyla, demokratik örgütlenmeler oluşturmak, bu örgütlenmeler vasıtasıyla ulaşılan kadınları TKP-ML/KKB saflarında örgütlemek, bunun için pratikte özel yönelim ve politikalar oluşturmak.

28- Kadının "kutsallık" kisvesi altında hapsedildiği aile kurumu, eğitim, din, yasa, gelenek/görenekler ve toplumsal cinsiyet rolleri gibi çeşitli çerçevelerde kadınların ezilmişliğine karşı politikalar üreterek mücadeleyi geniş bir alanda yürütmek.

29- Ülkede ve enternasyonal alanda anti-faşist, anti-emperyalist nitelikteki kadın ve LGBTİ+ örgütlenmeleriyle ortak mücadele alanlarında kısa ya da uzun vadeli ittifaklar, eylem birlikleri vb. geliştirmek, birbirinden öğrenme perspektifiyle ataerkiye karşı ortak mücadelenin olanaklarını pratikle birleştirmek.

30- Her türlü burjuva, reformist, feminist vb. görüşlere karşı ideolojik mücadele yürütmek. Ancak pratikte bu görüşleri savunan hareketlerle karşı-devrimci olmadıkları sürece ortak mücadeleyi örgütlemek, çalışmalar yapmak.

31- TKP-ML'nin merkezi karar ve yönelimlerini, kampanyalarını vb. kadın ve

LGBTİ+ mücadelesiyle kesişme noktalarını öne çıkartarak kitlelere taşımak.

32- TKP-ML'nin ideolojik-politik çizgisine uygun olarak kadın ve LGBTİ+ politikalarını belirlemek, bu politikaların hem Parti içinde hem de dışında hayata geçirilmesi için çalışmak.

33- TKP-ML içinde kadın ve LGBTİ+ların haklarını savunarak, onlara yönelik her türlü şiddete, ayrımcılığa, erkek egemenliğinin her türlü düşünüş, söylem ve pratiğine karşı mücadele yürütmek. Bu amaçla Parti içine yönelik çalışmalar düzenlemek.

34- KKB içerisinde örgütlenen her cinsel yönelim ve cinsiyet kimliğinden kadınların ideolojik-politik-örgütsel-askeri vb. eğitimini sistemli bir şekilde yerine getirmek; önderleşmelerini-komutanlaşmalarını sağlayarak sınıf mücadelesine katılımlarını nitelik olarak da ilerletmek. Kadınları sınıf mücadelesinin tüm başlıklarında donanımlı hale getirmek. Bu amaçla kadın akademileri/okulları, eğitim programları düzenlemek.

35- Kadın cinayetleri, tacizci, tecavüz, çocuk istismarı gibi suçlara karşı silahlı mücadelenin özel örgütlenmelerini oluşturmak.

E- Komünist Kadınlar Birliği'nin İşleyişi, Örgüt Yapısı, İlkeleri ve Yargılama Usulleri

a) KKB'nin işleyişi:

36- KKB; TKP-ML'nin ideolojik-politik önderliği altında, örgütsel özerkliğe sahiptir; özerk işleyişi içinde Parti disiplinine bağlı hareket eder.

37- KKB; TKP-ML MK-Kadın Komisyonu'na karşı sorumludur.

38- KKB'nin program ve tüzüğünü kabul eden, disiplinine tabi olan, aldığı kararları uygulayan her cinsiyet kimliği ve cinsel yönelimden kadın ve kuirler KKB'ye üye olabilir. KKB üyeliği, bir KKB komitesi tarafından teklif edilebileceği gibi örgütlü tüm kadınlar üyelik için başvuruda bulunabilir.

39- KKB üyeliği için müracaat eden her kişi, Aday Üyeliğe kabul edilmesi halinde müracaat tarihinden başlayarak 6 ay süre ile Aday Üye konumundadır. Gerektiğinde bu süre 6 ay daha uzatılabilir. Aday Üyelikler ve Üyelikler KKB-MK tarafından onaylanır ya da reddedilir. Adayın üyeliğinin kabul edilmemesi halinde bu karar adaya; güvenlik açısından bir sakınca içermediği takdirde, gerekçeleriyle birlikte yazılı olarak bildirilir.

40- KKB; gönüllü bir birliktir. Her üye, yazılı bir şekilde gerekçelerini bildirerek kendi isteği ile KKB'den ayrılabilir.

41- KKB; kongresi ve MK'sının aldığı tüm kararlar TKP-ML MK'nın onayına tabidir. Kararlar TKP-ML MK'nın onayından geçtikten sonra kesinleşmiş sayılır.

42- Özerklik işleyişi doğrultusunda TKP-ML MK'sı bir KKB üyesini parti bünyesinde çalıştırmak istediği zaman bu isteğini KKB-MK'ya bildirir. KKB-MK durumu değerlendirir ve kararını verir.

b) KKB'nin örgüt yapısı:

43- KKB'nin yönetici organları ve merkezi örgütlenmesi:

KKB Yönetici Organları:

a) KKB Kongre ve Konferansları,

b) KKB MK'sı,

c) KKB Bölge Komiteleri.

44- KKB Kongresi; KKB'nin en yüksek organıdır. 3 yılda bir toplanır. KKB Kongresi, KKB-MK tarafından örgütlenir. Olağanüstü durumlarda MK, Kongreyi en fazla bir yıl erteleyebilir. MK'nın isteği veya üyelerin 1/3'ünün isteği ile olağanüstü kongreler toplanabilir.

Kongrenin örgütlenmesi için alt bölge kongreleri gerçekleştirilerek, Kongre gündemleri tartışılır, faaliyet raporları hazırlanır ve KKB kongresinde temsil edilecek delegeler seçilir.

Kongrede bütün KKB üyeleri, demokratik bir şekilde seçilen delegeler aracılığıyla temsil edilir. MK üyeleri kongrenin doğal üyeleridir. Kaç üyenin bir delege tarafından temsil edileceğini kongre öncesi MK belirler. Bu belirleme yapılırken koşullar dahilinde mümkün olan en fazla üyenin kongreye katılımını sağlamayı temel alır.

MK gerekli gördüğü zaman, KKB konferansları düzenleyebilir.

Kongre ve Konferans kararının alınmasıyla başlayan hazırlık sürecinde üye alım ve atımı durdurulur.

45- KKB-MK asil ve yedek üyeleri kongrede seçilir.

KKB MK, KKB iki kongresi arasında en yüksek organdır. MK, iki kongre arasında KKB'yi kongre kararları ışığında yönetir, yönlendirir. Kongre kararlarının hayata geçirilmesi için KKB'ye önderlik eder. MK yılda en az iki kere toplanır.

MK üyelerinin engellenmesi halinde, birinci yedekten başlayarak MK yedek üyeleri yeni bir karar alınmasına gerek olmaksızın bu görevi asil olarak üstlenir.

46- KKB Bölge Komiteleri: KKB'nin merkezi örgütlenmesi bölge sistemi temelinde olur. Her bölgede, KKB-MK'ya bağlı olarak Bölge Komiteleri kurulur. BK üyeleri, MK tarafından atanır. Aynı zamanda MK üyesi olan BK sekreteri, BK ile MK arasındaki bağı sağlar. BK'lar, tüm çalışmaları hakkında MK'ya düzenli rapor vermekle yükümlüdür. BK'lar, kendisine bağlı komiteler oluşturur.

BK'lar, gerekli gördükleri zaman, MK'nın onayını alarak, partinin politikalarını alan sorunları özgülünde kavratmanın ve demokratik danışma mekanizmasını işletmenin bir aracı olarak, bölge konferansları düzenler.

47- KKB illegal ve silahlı örgütlenmeyi temel alır.

48- KKB'nin örgütlenme ilkesi Demokratik Merkeziyetçilik'tir. Buna göre;

i) KKB'nin en üst yönetici organı KKB Kongreleridir.

ii) KKB-MK, iki kongre arasındaki en yüksek yönetici organdır; asil ve yedek üyeleri KKB Kongresinde yapılan seçimle belirlenir.

iii) KKB içinde tek disiplin geçerlidir. Buna göre; birey KKB'ye, azınlık çoğunluğa, alt kademeler üst kademelere, tüm KKB MK'ya, MK ise Kongre veya Konferansa tabidir.

iv) Tüm KKB komiteleri, üst organlara faaliyetleri hakkında düzenli rapor vermekle yükümlüdür. Raporlar raporu veren organın tüm üyelerinin onayından geçmelidir. Raporda alınan kararlara itiraz ve görüşler varsa belirtilmelidir.

v) KKB içi demokrasi, her KKB üyesine, KKB'nin siyasetini ilgilendiren tüm konularda fikrini, çalıştığı KKB organı içinde ve genel KKB toplantılarında savunma hakkını garanti eder.

vi) Üye, eleştirisinin çalıştığı KKB organında bastırıldığı, dikkate alınmadığı

görüşünde ise, eleştirisini bir üst organ nezdinde tekrarlayabilir. Herhangi bir üye, KKB'nin aldığı kararı, yanlış da bulsa uygulamakla yükümlüdür. Karar hakkında gerek kendi çalıştığı KKB organında gerekse daha üst organlar nezdinde fikrini açıkça savunabilir. KKB içinde eleştiri bastırmak, idari tedbirle eleştirinin yolunu kapatmak Demokratik Merkeziyetçilik ilkeleriyle uyuşmaz.

vii) Tüm KKB organları, üyelerinin eleştirilerini yapabilecekleri canlı bir tartışma ve bilinçli bir disiplinin hüküm sürdüğü ortam yaratmakla yükümlüdürler. KKB'nin yönetici organlarının seçiminde, seçime katılan bütün üyeler, gösterilen herhangi bir adaya itiraz etme, yeni aday teklif etme ve her aday üzerinde tartışma açma hakkına sahiptir.

d) KKB'de yargılama ve cezalar

49- KKB işleyişini ve birliğini bozan, Demokratik Merkeziyetçilik ilkesini çiğneyen, geçerli bir neden olmaksızın üyesi olduğu komite toplantılarına katılmayan, kendisine verilen görevi yerine getirmeyen, görev kabul etmeyen, TKP-ML ve KKB'yi halk kitlelerinin gözünde düşüren; kadın ve LGBTİ+lara karşı şiddet uygulayan, homofobik/transfobik/bifobik nefret suçu işleyen, KKB'nin kadın ve LGBTİ+ politikalarına uygun olmayan tavır içinde bulunan, eril dil kullanan üye ve aday üyeler soruşturmaya tabi tutulur, yargılanır ve cezalandırılır.

50- Kişi, üyesi olduğu en üst komitede yargılanır. Eğer bu komitede kendisi dışında en az iki üye yoksa, yargılama bir üst komitede yapılır. Gerekli görüldüğü durumda yargı sürecinde yargılanan kişi hakkında idari tedbir (görevden alma veya yetkilerini dondurma vb.) kararı alınabilir.

51- Yargılama usulü: Bilgi ve belgelerin toparlandığı, ifadelerin alındığı soruşturma aşamasından sonra yargılamaya, kişiye iddiaların yöneltilmesi ve savunmasının istenmesi ile başlanır. Yargılanan kişi, suçlamalar iletildikten sonra en geç iki ay içinde savunmasını vermek zorundadır. İki aylık sürenin aşılması durumunda, savunma hakkı kullanılmış kabul edilir. Kişinin suçlu bulunması halinde; işlenen suçun KKB'ye verdiği zarar ve kişinin özeleştirisi dikkate alınarak yargılama yapan organ bir üst organın onayına sunarak şu cezaları verebilir:

İhtar, ağır ihtar, görevden alma, aday üyeliğe düşürme, ihraç.

İhraç KKB'deki en ağır cezadır.